

Ο Βασίλης Μπαλούμης (Οπλαρχηγός Σπαθαραίων Θεσπρωτίας).

Οι πρώτοι αντιστασιακοί στη Θεσπρωτία δεξιά ο Βασίλης Μπαλούμης και ο Κωνσταντίνος Γεωργίου (Κωτσιονικόλας) 1941 (φωτό, Βασίλης Γεωργίου).

Ο Βασίλης Μπαλούμης γεννήθηκε στους Σπαθαραίους της επαρχίας Μαργαριτίου του Νομού Θεσπρωτίας το 1910, από αγρότες γονείς. Μεγάλωσε στους Σπαθαραίους και τα πρώτα γράμματα τα έμαθε στο χωριό του. Μεγαλώνοντας σε μια οικογένεια με ελληνοχριστιανικές παραδόσεις και ιδανικά, είχε νιώσει από μικρό παιδί την καταπίεση που ασκούσαν οι τουρκαλβανοτσιάμηδες στους Έλληνες της περιοχή του.

(Ο στόχος των τουρκαλβανοτσιάμηδων ήταν να ενσωματώσουν την Θεσπρωτία στο νεοσύστατο κράτος της Αλβανίας, (το οποίο έγινε με αρπαγμένα εδάφη από την Ελλάδα και της Σερβία). Έτσι οι μουσουλμάνοι θα παρέμεναν άρχοντες και αγάδες στην περιοχή μας).

Σαν συγκάτοικοι, γνώριζαν πολύ καλά τις ελληνικές οικογένειες, και με την

εισβολή της Ιταλίας στην Ήπειρο, άρχισαν τις δολοφονίες, τις αρπαγές ζώων και περιουσιών, τους εξευτελισμούς, και τις καταδόσεις ελλήνων πατριωτών στους εισβολείς Ιταλογερμανούς.

που με

ευλάβεια τηρούσαν τις ελληνοχριστιανικές παραδόσεις. Ήταν άνθρωπος της υπαίθρου, (γεωργοκτηνοτρόφος). Γνώριζε ανάγνωση και γραφή της ελληνικής γλώσσας, την τοπική ιστορία και πληρέστερα την ιστορία του ηρωικού Σουλίου που δεν απείχε πολύ από τη γενέτειρα του το Σπαθαράτι .

Ήταν λιγομίλητος, συνετός, λιτός και αποφασιστικός με ακλόνητες, βασικές αρχές, την αγάπη στην πατρίδα και στον άνθρωπο. Ήταν πατέρας τεσσάρων παιδιών: του Χρήστου του Ευάγγελου της Σοφίας και της Παρασκευής .Η οικογένεια του γεύτηκε οδυνηρές καταστάσεις, όπως η ομηρία του επτάχρονου παιδιού του Χρήστου, αφανισμός της περιουσίας και επιπρόσθετα, η απώλεια της πρώτης συζύγου του, ως κόστος των εθνικών αγώνων.

Η εθνική αντίσταση του Βασίλη Μπαλούμη άρχισε τον Ιούλιο 1941 έως τα μέσα Μαΐου 1944, μαζί με άλλους Θεσπρωτούς αγωνιστές, με πολλές δραστηριότητες και με κορυφαία την εξόντωση του αρχιδήμιου Γιασίν Σαντίκ (αρχηγού των Τουρκαλβανών Μαργαριτίου. Από το 1944 και μετά εντάχθηκε στις οργανωμένες τάξεις της εθνικής αντίστασης του Ναπολέον Ζέρβα, στο δέκατο έκτο Σύνταγμα του συνταγματάρχη Αριστείδη Κρασιά, (που κατέφθασε στη Θεσπρωτία για την απελευθέρωση της, από τις κατοχικές δυνάμεις και τους συνεργάτες τους Τουρκαλβανούς) συμμετέχοντας σε όλες τις μάχες μέχρι της ολοκλήρωσης του στόχου, ασκώντας χρέη λοχαγού.

Ο Βασίλης Μπαλούμης απεβίωσε στο χωριό του, τον Αύγουστο του 1974 σε ηλικία 64 ετών, αφήνοντας μια ιστορική πατριωτική παρακαταθήκη στον τόπο του και στο έθνος, για τις υψηλές υπηρεσίες που προσέφερε σε αυτό. Ο Βασίλης Μπαλούμης με τους ηρωικούς του αγώνες για την ελευθερία της περιοχής του κατάφερε και έγραψε το όνομα του με χρυσά γράμματα στο πάνθεον των ελλήνων αγωνιστών.

Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΛΟΥΜΗ

Ο Βασ. Μπαλούμης ήταν μέλος μιας πολυπληθούς συγγενικής ομάδας που απαρτιζόνταν από πολλούς άνδρες και διεκρίνετο για τις αρετές του και τον σεβασμό που εμφυσούσε στον περίγυρο του. Οι Τουρκαλβανοί γνώριζαν στην περιοχή όλους τους Έλληνες και οι πληροφορίες περί δυναμικότητας κάθε

Έλληνα χρήσιμο ποιήθηκαν για την πραγματοποίηση των ανθελληνικών στόχων τους για καθυπόταξη των ελλήνων και για επέκταση του αλβανικού κράτους με την συνεργασία βέβαια των Ιταλογερμανών και των Τούρκων .Με την επίθεση των Ιταλογερμανών κατά της Ελλάδας οι τουρκαλβανοτσιάμηδες,

συλλαμβάνουν και κρατούν ομήρους δύο συγγενείς του Βασίλη Μπαλούμη: Τον θείο του Γεώργιο και τον εξάδελφο του Ανδρέα Μπαλούμη για ένα μήνα (αρχές Ιουλίου 1941,) κρατούνται φυλακισμένοι στο Μαργαρίτι, χωρίς καμιά αιτία. Στόχος των αλβανοτσιάμηδων ήταν να τρομοκρατήσουν τους έλληνες, ώστε να μην αντιδράσουν στα όσα σε βάρος τους προβλέπονταν να διαπραχθούν.

Η αναίτια ομηρία των δύο συγγενών του όχι μόνο δεν αποθάρρυνε τους έλληνες της περιοχής αυτής, αντιθέτως τους αφύπνισε και τους συσπείρωσε για επερχόμενους κινδύνους. Με την παρέλευση ενός μηνός ομηρίας, αφήνονται αλεύθεροι οι δυο έλληνες Σπαθαριώτες, με την συνοδευτική διακήρυξη των αλβανοτσιάμηδων ότι αφήνονται ελεύθεροι από την εξουσία (την νόμιμη την είχαν καταργήσει) για να αντιληφθούν οι έλληνες πως δεν θα ανεχθούν αντιδράσεις ελλήνων, που (διαταράσσουν) την ειρηνική συμβίωση κατοχικών δυνάμεων και Τουρκαλβανών.

Παράλληλα στήνουν ενέδρα, κάτω από την γέφυρα Πυργί-Ελευθερίου σημείο υποχρεωτικής διέλευσης των απελευθερωμένων ομήρων, για το χωριό τους.

Παρά τους επαναληπτικούς πυροβολισμούς, ως εκ θαύματος οι βολές ήταν όλες άστοχες. Με αφορμή το γεγονός αυτό ο Βασίλης Μπαλούμης σχηματίζει ομάδα αντίστασης από συγγενείς και φίλους και μετακινεί την οικογένεια του σε άλλο χωριό, στην Κυψέλη Ν. Πρέβεζας προστατευόμενη από τους αδελφούς Διαμάντι, Δημήτριο, Σπύρο και Ευάγγελο, και αναλαμβάνει δράση. Στις 10 Αυγούστου 1941 ομάδα αλβανοτσιάμηδων συλλαμβάνουν τον 17χρονο έλληνα Χρήστο Ζαραβούτση του Βασιλείου στο κοπάδι του και τον εκτελούν στη θέση ζακούρικα.

Μια εβδομάδα μετά, ο πατέρας του δολοφονηθέντος Χρήστου πληροφορείται τα ονόματα των δραστών, και προσκαλεί τον Βασίλη Μπαλούμη να τον συνδράμει στην εκδίκηση, για τον άδικο θάνατο του γιού του. Συλλαμβάνουν

τον γιό του Τουρκαλβανού Ριζά Γκινίκα, ενός εκ των δραστών του φόνου, και τον εκτελούν στη θέση Γκάμηλη του Βάλτου.

Έτσι ολοκλήρωσε το έργο αντίποινου, ο Βασίλης Ζαραβούτσης για την δολοφονία του γιού του, κατά την υπεράσπιση του κοπαδιού του από την βίαιη εφάρπαγή των αλβανοτσιάμηδων.

Η απαγωγή και η ομηρία του Χρήστου Μπαλούμη, γιού του Βασιλείου.

Ο Μαργαριτιώτης Ριζάς Γκινίκας ανακαλύπτει το καταφύγιο της οικογένειας του Βασίλη Μπαλούμη και με ομάδα αλβανοτσιάμηδων και με την συνδρομή ένοπλων Ιταλών στα δεσπόζοντα σημεία του χωριού Κυψέλη, συλλαμβάνει και απαγάγει, τον επτάχρονο Χρήστο, που παίζει αμέριμνα στον παιδότοπο. Τα τρανταχτά κλάματα του μικρού σπάραζαν τις καρδιές των συμπαιχτών του και συγκλόνιζαν τις παρεβρισκόμενες ελληνίδες μητέρες. Ακόμη και σήμερα, που καταθέτουν τα στοιχεία αυτά οι μάρτυρες των γεγονότων, αντηχούν στα αφτιά τους οι παρακλητικές παιδικές εκφράσεις του απαχθέντος μικρού Χρήστου.

Η απαγωγή συνοδεύτηκε και από την αρπαγή 250 γιδοπροβάτων της οικογένειας του Βασίλη Μπαλούμη. Η ομηρία είχε σκοπό την αυτοπαράδοση του Β. Μπαλούμη καθώς και την υποταγή του στους αλβανοτσιάμηδες και την τρομοκράτηση του ελληνικού πληθυσμού γενικά. (Η τακτική της ομηρίας μας θυμίζει παρόμοια μέθοδο που εφάρμοσε στο μακρύ παρελθόν, το 1820 ο Αλή Πασάς στον Λάμπρο Τζαβέλα του Σουλίου.)

Στη συνέχεια οι αλβανοτσιάμηδες, διεμήνυσαν στο Βασίλη Μπαλούμη ότι αν θέλει το γιό του ζωντανό και ελεύθερο, να εγκαταλείψει κάθε αντιστασιακή δράση, να επιδείξει υποταγή στην παρούσα κατάσταση εξουσίας και επιπλέον, να συμβάλει με την επιρροή του να επιβληθεί ηρεμία και καμιά αντίσταση από την πλευρά των ελλήνων. Προειδοποιούν δε και επισημαίνουν ότι: <<...σε περίπτωση μη υπακοής και συμμορφώσεως στις εντολές, ισοδυναμεί με απόρριψη των προτάσεων μας και τότε, ο γιός σου θα ψηθεί σε φούρνο, η οικογένεια σου θα βυθιστεί στο βαρύ πένθος και ότι ποτε δεν θα κατορθώσετε να αλλάξετε την παρούσα κατάσταση όπως θα θέλατε>>.

Ο ελληνόψυχος, Βασίλης Μπαλούμης, απαντά ασυμβίβαστα.
-<<Από το 1912 μέχρι το 1940 επί ελεύθερου ελληνικού κράτους δεν ενοχληθήκατε, δεν ληστεφθηκατε και δεν δολοφονηθήκατε από τους Έλληνες

κατοίκους. Σας αποδεχθήκαμε ως μειονότητα το 1913, παρότι μπορούσαμε να σας εκτοπίσουμε. Εσείς όμως δυστυχώς σήμερα αποδείξατε με τη στάση σας ότι δεν υπήρξατε αντάξιοι αυτής της ελληνικής χειρονομίας. Εσείς σήμερα συνεργάζεστε με την φασιστική κατοχική δύναμη και ποιός ξέρει τι άλλα κακά προσχεδιάζετε ακόμη για τον τόπο μας. Εγώ θα εξακολουθώ να μάχομαι για την ελευθερία της πατρίδας μου και για ότι άλλες αξίες πιστεύω. Ότι θέλει ας γίνει, ότι γράψει η μοίρα και η θέληση του Θεού. Αρκετοί έλληνες και έλληνόπουλα δολοφονήθηκαν, ας προστεθεί στον κατάλογο των πεσόντων και το όνομα του αγαπημένου και αθώου παιδιού μου. Θα πολεμήσω και θα πάρω εκδίκηση για το παιδί μου>>.

Αυτή ήταν η απάντηση του λεοντόκαρδου Μπαλούμη.

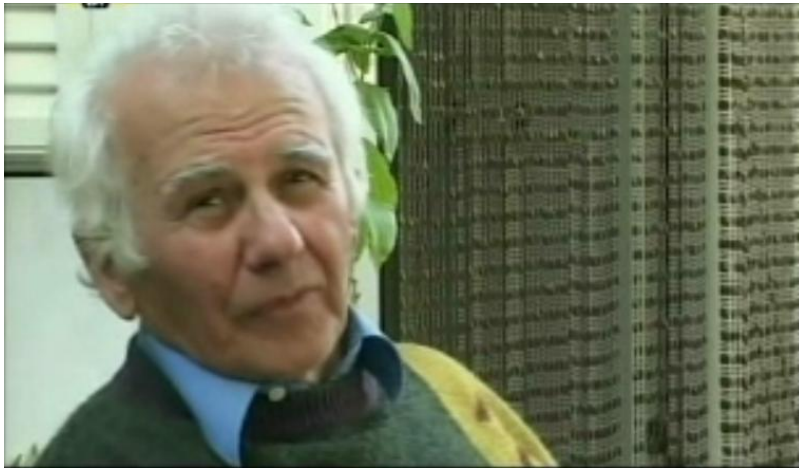
Ο Βασίλης Μπαλούμης εξακολουθεί να οργανώνεται περισσότερο και δεν ελπίζει να δει πλέον τον γιό του. Από την πλευρά των αλβανοτσιάμηδων, ένας άδικος και απάνθρωπος θάνατος μιας παιδικής ζωής, δεν θα άλλαζε την κατάσταση υπέρ των αλβανοτσιάμηδων, αντιθέτως θα εξόργιζε τους έλληνες και θα αμαύρωνε ακόμη περισσότερο την απάνθρωπη και ανέντιμη επιδίωξη των αλβανοτσιάμηδων. Η μεσολάβηση των σωφρονέστερων παραγόντων ως και η σημαντική παρέμβαση του μεγαλοτσιφλικά της περιοχής, αγά Ομέρ Κασίμ, κατέληξε στην παράδοση και απελευθέρωση του μικρού Χρήστου Μπαλούμη, στους έλληνες του Ελευθερίου και συγκεκριμένα στον Δημήτριο Χήρα, έμπιστο πατριώτη και φίλο του Μπαλούμη.

Η ομηρία διήρκησε επτά ημέρες περίπου απο τους Τουρκαλβανούς, και είκοσι ημέρες ο μικρός Χρήστος παρέμεινε στο Ελευθέρι, μέχρι να τον παραλάβουν οι γονείς του. Για την περίθαλψη του μικρού Χρήστου Μπαλούμη τον οποίο είχαν απαγάγει οι αλβανοτσιάμηδες και τον κρατούσαν όμηρο στο Μαργαρίτι, (για να εκβιάσουν τον πατέρα του Βασίλη ο οποίος ήταν ο πρώτος που αντιστέκονταν στα σχέδια τους, ξεκινώντας αρχικά απο οικογενειακές έριδες που είχαν αναμεταξύ τους, όπως δολοφονίες των συγγενών του Βασίλη Μπαλούμη και αρπαγές των κοπαδιών τους) έχουμε μια σημαντικότερη μαρτυρία της Χρυσανγής, σύζυγος του Λεωνίδα Δ. Χήρα, η οποία θυμάται, και ήταν σχεδόν συνομήλικη με τον Χρήστο Μπαλούμη.

Η Χρυσανγή λοιπόν μου είπε: <<Όταν οι τούρκοι έπιασαν τον Χρήστο Μπαλούμη, πήγε στο Μαργαρίτι ο μετέπειτα πεθερός μου ο Μήτ (Δημήτριος) Χήρας, και τον παρέλαβε και τον έφερε στο σπίτι του. Εκεί έμεινε για μια εβδομάδα, και μετά τον παρέλαβαν οι δυο θείες του, η Τσίλω (Βασιλική Λύκα) σύζυγος του Βασίλη (Τσίλη) Τσοβίλη, και η αδελφή της η Ευφροσύνη (Τσίνα) .

Αυτές είχαν την μητέρα τους απο το σόι των Μπαλουμαίων. Αυτό διήρκεσε περίπου είκοσι ημερες>>.

(Στην φωτογραφία ο Χρήστος Μπαλούμης όπου αφηγείται στην ΕΡΤ το 2012, τα τραγικά γεγονότα και την ομηρία του το 1942 από τους μουσουλμάνους Τσιάμηδες της περιοχής Μαργαριτίου).

Σήμερα, ο Χρήστος Μπαλούμης με περισσή ειλικρίνεια και λεβεντιά, παραδέχεται την άποψη συμπεριφορά της αλβανοτσιάμησας, γυναίκας του Ριζά Γκινίκα. Έτσι καταθέτει για την εξέλιξη της ομηρίας του στις 20 Ιουλίου του 1998 στο χωριό του στον Χρήστο Αντωνίου Δημητριάδη, που έγραψε την ιστορία του Βασίλη Μπαλούμη. (Με την κατάρρευση του κουμμουνιστικού καθεστώτος το 1988-89, αλβανοί κατά ομάδες ανεξέλεγκτες διέρχονται τα σύνορα της Ελλάδας, αναζητώντας εργασία επιβίωσης.

Οι 9 στους 10 ήταν κλέφτες, απατεώνες, δολοφόνοι, και πράκτορες του αλβανικού κράτους. Το 1995 στο Μαργαρίτι δολοφόνησαν άγρια και λήστεψαν ηλικιωμένο ζευγάρι, τους Θεόδωρο και Αικατερίνη Γκίνη στο σπίτι τους, παρότι αυτοί τους είχαν περιθάψει προσφέροντας τροφή, στέγη και εργασία. Πάρα λίγο το θέμα αυτό να εξελιχθεί σε υπόθεση (Dreyfus). Ευτυχώς, μετά από 4 χρόνια η Ελληνική Αστυνομία συνέλαβε τον ένα από τους τρεις δράστες σε τυχαίο έλεγχο στην Αθήνα, ο οποίος ομολόγησε την συμμετοχή του στο φρικιαστικό αυτό έγκλημα, δεν αποκάλυψε όμως τους συνεργούς του.

Στην Αμμουδιά, δεξιά μεριά του κόλπου έγραψαν συνθήματα στα αλβανικά, κατά της ακεραιότητας της Ελλάδας. Στην Παραμυθιά επίσης και στην Κακαβιά κατέστρεψαν πλώνα της ΔΕΗ. Αυτά είναι μερικά από τα κατορθώματα των γειτόνων μας. Οσων αφορά τα ναρκωτικά, την εμπορία όπλων και γυναικών είναι πρωταθλητές στην Ευρώπη.)

Το 1996 η κόρη της αλβανοτσιάμησας μητέρας και κόρη του απαγωγέα, Ριζά Γκινίκα, αναζητά συνάντηση με τον Χρήστο Μπαλούμη και συναντιούνται στην Άρτα, όπου εργάζεται η Αλβανίδα και ζητά συγγνώμη από τον Χρήστο Μπαλούμη.

Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΛΟΥΜΗ (Αναδημοσίευση από το βιβλίο του Χρήστου Αντ. Δημητριάδη).

<<Οι περιπετειώδεις διώξεις και οι αλληπάλληλες, αντιστασιακές εξορμήσεις του Βασίλη Μπαλούμη δεν έχουν τελειωμό. Μετά την απορριπτική απάντηση του Μπαλούμη, των προτάσεων με τους προσδιορισμένους όρους απελευθέρωσης του ομηροκρατούμενου γιού του και την ανέλπιστα ακολουθούμενη λύση της ομηρίας και παράδοση του ομήρου στους Έλληνες του Ελευθερίου οι καταδιώξεις κλιμακώνονται δυναμικά και μεθοδικά. Ο Βασίλης Μπαλούμης πληροφορείται την απελευθέρωση του γιού του, στα Σουλιωτοχώρια όπου είχε προσφύγει φιλοξενούμενος από τους ομαδάρχες της Εθνικής Αντίστασης, Κίτσο Τζίμα και Θωμά Μπάθα από τα Γώρενα.

Αναμένεται η επιστροφή για το χωριό Κυψέλη, προς συνάντηση του γιού του. Απόσπασμα 200 Ιταλογερμανών, και ομάδες Αλβανότσιάμηδων ενεδρεύουν στις γνωστές τότε διαβάσεις επιστροφής του Μπαλούμη από τα Σουλιωτοχώρια. Αρχηγός των αλβανοτσιάμηδων ήταν ο γνωστός για τις θηριωδίες του, Γιασίν Σαντίκ, ο οποίος είχε ορκιστεί στο κοράνι, να σκοτώσει τον Μπαλούμη.

Ο Βασίλης Μπαλούμης, φύση ανυπότακτη και φιλελεύθερη ήταν ο πρώτος που αντέδρασε άμεσα κατά των κατακτητών, για αυτό και εκείνοι τον κυνηγούσαν να τον βάλουν στο χέρι ζωντανό ή νεκρό. Ο Μπαλούμης ενημερωμένος ακολουθεί (σαν το Ζαρκάδι) μια άγνωστη και δύσβατη διάβαση από την κορυφογραμμή Φλώρι, του όρους Κορίλα, προς Κυψέλη. Συναντάται με την οικογένεια του και προσφεύγει επί δίμηνο, στο καταφύγιο και ορμητήριο του στη θέση Βίγλα των Σπαθαραίων, το (τσουρδακι), όπου τροφοδοτείται από τους φίλους του αδελφούς Διαμάντι Δημήτριο, Σπυρίδωνα και Ευάγγελο, παρέχοντας του κάθε σχετική πληροφόρηση για τις κινήσεις των αλβανοτσιάμηδων και των Ιταλογερμανών.

Το φθινόπωρο του 1942 ο Τουρκαλβανός Γιασίν Σαντίκ πήγε στο Φανάρι με ομάδα οπλισμένων τουρκαλβανοτσιάμηδων. Εκεί αφού κακοποίησε και άρπαξε λύρες και ζώα από τους ντόπιους και άοπλους κατοίκους της περιοχής, ξυλοκόπησε τον πρόεδρο του Μαργαριτίου στο Μεσοπόταμο, διότι δεν του πρόδωσε τον Βασίλη Μπαλούμη. Ο πρόεδρος του Μαργαριτίου Χαράλαμπος Σούλης ξυλοκοπήθηκε άγρια με αποτέλεσμα να ταλαιπωρείται σε όλη την υπόλοιπη ζωή του, εξαιτίας του βάνουσου ξυλοδαρμού που τότε υπέστη... Οι χριστιανοί κάτοικοι έδιναν ψεύτικες πληροφορίες στον Σαντίκ ότι

δήθεν ο Μπαλούμης σκοτώθηκε στα Τζουμέρκα.

Ο Γιασίν Σαντίκ άφοβα πια, μια και έμαθε ότι ο Μπαλούμης σκοτώθηκε, πήγε στις στάνες των βλάχων στη Τζάρα και διά της βίας τους απέσπασε δώρα και ζώα. Αυτό έγινε στις 5 Δεκεμβρίου του 1942.

Την άλλη ημέρα στις 6 Δεκεμβρίου, ο αρχιδήμιος Γιασίν Σαντίκ πηγαίνει στο Φανάρι για τραμπουκισμό, αρπαγή ζώων και χρημάτων από τους δύστυχους κατοίκους της περιοχής.

Ο Χαράλαμπος (Λιάμης) Σεριφής, ξάδελφος του Μπαλούμη, πληροφορεί τον αρχηγό του για το τί έγινε στη Τζάρα με τους βλάχους και στο Φανάρι, και αποφασίζουν να του στήσουν ενέδρα, στη θέση Μεσομπρέγκο, όπου το μονοπάτι, από τη Τζάρα για Μαργαρίτι, περνάει ανάμεσα από δυο λοφίσκους. Εκεί ενεδρεύουν στον βορινό λόφο. Σε λίγο φάνηκε να ανηφορίζει ο Γιασίν Σαντίκ με τους τραμπούκους του, όλοι οπλισμένοι. Μόλις φτάνουν σε απόσταση βολής του φωνάζει ο Μπαλούμης,

<<(Έει Γιασίν έμαθα ότι με ψάχνεις, εδώ είμαι ζαγάρι πάρτην τώρα>>.

Πρώτος έριξε ο Λιάμης Σεριφής αλλά δεν τον πέτυχε. Ταυτόχρονα του έριξε και ο Βασίλης Μπαλούμης και τον πέτυχε. Καθώς ο αρχιδήμιος Σαντίκ έπεσε από το άλογο, βαριά τραυματισμένος το πόδι του σκάλωσε στον αναβατήρα της σέλας, και το άλογο τρομαγμένο τον έσερνε δεξιά και αριστερά.

Οι Τουρκαλβανοί παρότι ήταν 15 περίπου, και όλοι οπλισμένοι, τρομοκρατήθηκαν βλέποντας τον αρχηγό τους σχεδόν νεκρό, κοκάλωσαν από τον φόβο τους. Ο Ήρωας Βασίλης Μπαλούμης χωρίς να φοβηθεί, πήγε εκεί και τους είπε:

<<Άντε τραβάτε στη δουλειά σας, ότι είχα να κανονίσω με αυτό το παλιόσκυλο, το κανόνισα>>.

Εδώ σε αυτό το σημείο πλήρωσε για τα εγκλήματα που διέπραξε στην περιοχή του Μαργαριτίου και Φαναρίου ο Τουρκαλβανός εγκληματίας Γιασίν Σαντίκ.

(Του είχε φουσκώσει τα μυαλά ο Μουσολίνι και πίστεψε πως θα μπορούσε να προσαρτήσει την εδώ και 5 χιλιάδες χρόνια Ελληνική Θεσπρωτία κάπου αλλού.) Αυτά προς γνώσιν και συμμόρφωσιν !!!

(Ο Ιστορικός συγγραφέας Φώτιος Οικονόμου γράφει ότι η εκτέλεση του Τουρκαλβανού Γιασίν Σαντίκ έγινε στις 6 Οκτωβρίου του 1942. Οι μαρτυρίες όμως των κατοίκων της περιοχής, και του πατέρα μου Στέφανου Γκίνη, που έζησε τα γεγονότα και συμμετείχε στις ομάδες της Εθνικής Αντίστασης μας λένε ότι ήταν λίγο πριν τα χριστούγεννα στις 6-12-1942).

Με τον βαριά τραυματισμένο αρχηγό τους οι Αλβανοτσάμηδες τον φόρτωσαν στο άλογο και τράβηξαν για το Μαργαρίτι. Πλησιάζοντας στην τοποθεσία Κούλιες του Μουσά αγά, ξεψύχησε. Έτσι απαλλάχτηκε η περιοχή από έναν αδίστακτο εγκληματία. Με τον θάνατο του αρχηγού τους οι Αλβανοτσιάμηδες πάγωσαν. Ο Βασίλης Μπαλούμης με τον Χαράλαμπο Σερίφη πήγαν στο Σπαθαράτι ενημέρωσαν τους χωριανούς και μετά πήγαν στον Άη Αρσένη στο κρησφύγετο τους.

Τότε έφυγαν από το Σπαθαράτι οι άνδρες και έμειναν στο χωριό τα γυναικόπαιδα και ο Παπά-Σπύρος Νούτσης. Ο πρόεδρος της κοινότητας Βασίλης Τσούπης συνάντησε τον Παπᾶ-Σπύρο στην πλατεία του χωριού και του είπε: <<...πάμε Παπά και εμείς να φύγουμε>>

Ο Παπά-Σπύρος αρνήθηκε να αφήσει τα γυναικόπαιδα μόνα τους και τότε έμεινε και ο πρόεδρος μαζί τους. Την άλλη ημέρα 70 Αλβανοτσιάμηδες κύκλωσαν το Σπαθαράτι. Ορμούν αγριεμένοι και ξεσπούν στα γυναικόπαιδα απειλώντας και βρίζοντας (ποδάρι δεν θα μείνει απο όλους σας), συνέλαβαν τον Παπᾶ-Σπύρο Νούτση και τον πρόεδρο Βασίλη Τσούπη.

Αφού τους συνέλαβαν, τους μετέφεραν με φρικτά βασανιστήρια στο Μαργαρίτι και από τότε κανένας δεν έμαθε για την τύχη τους. Ο Ιστορικός Θ.Γ. Παπαμανώλης στο βιβλίο του (Κατακαημένη Ήπειρος, εκδοσης 1945 (Το φρικτό δράμα των κατοίκων της Θεσπρωτίας), γράφει για τους δυο Εθνομάρτυρες από το Σπαθαράτι:

<<Την 6η Δεκεμβρίου Μουσουλμάνοι εκ Καρβουναρίου οργανώνουν επίθεσιν κατά του Σπαθαρατίου, υποστηριχθείσαν υπό των Ιταλών διά των Ταγμάτων Πάργας και Παραμυθιάς. Μετά γενναίαν αντίστασιν του χωριού υπό τον οπλαρχηγόν των, Βασιλείου Μπαλούμη, εισέρχονται εις το χωρίον περί τους 1000 Μουσουλμάνοι, λεηλατούσι τούτο τελείως, απάγουσι 2.500 πρόβατα και φονεύουσι κατόπιν βασανιστηρίων τον ιερέα Σπύρον Νούτσην και τον πρόεδρον Βασίλειο Τσούπη, μη θελήσαντες να εγκαταλείψουν το χωρίον των....>>

Αφηγήσεις του Μορφατιάτη Κωνσταντίνου Κωστάρα:
(Σε άρθρο του στα Νέα του Μαργαριτίου τον Οκτώβριο του 1984) .

<<Στις 8-12-του 1942 κατέβηκαν περίπου 150 τουρκοτσιάμηδες μέχρι την τοποθεσία (παλιοπούσι) που βρίσκεται κάτω από την σπηλιά του Άη-Αρσένη και πήγαν στη στάνη του Θωμά Πιτούλη που ήταν εκεί. Την περικύκλωσαν αλλά βρήκαν μόνο τις γυναίκες.

-Οι άνδρες σας που είναι; φώναζαν αγριεμένοι. Κλείστε τις στα καλύβια να τις κάψουμε. Άκουσε ο Βασίλης Μπαλούμης την φασαρία και τις κραυγές των γυναικών από τον Άη Αρσένη που ήταν κρυμμένος με τον ξάδελφο του Χαράλαμπο Σερίφη και τον γαμπρό του Σταμάτη Κωστάρα, πετάγεται όρθιος και φωνάζει:

-Οι Τούρκοι ήρθαν στα μαντριά και κακοποιούν τα γυναικόπαιδα. Αρπάζει ο ίδιος σαν αστραπή ένα οπλοπολυβόλο και ένα ο γαμπρός του και τους αρχίζουν στο ντουφεκίδι. Εκείνη τη στιγμή ούτε Τούρκους ούτε Ιταλογερμανούς ούτε τον αριθμό τους λογάριασαν. Στη σκέψη τους κυριαρχούσαν τα γυναικόπαιδα και οι χωρικοί που κινδύνευαν. Οι Τουρκαλβανοί που δεν περίμεναν τέτοια επίθεση νόμισαν ότι θα ήταν πολύ περισσότεροι Έλληνες και οπισθοχώρησαν.

Έτσι βρήκαν χρόνο και προσέτρεξαν κι, άλλοι πατριώτες προς βοήθεια και άναψε η μάχη από την Ντάγκα Σπαθαραίων ως το Μορφάτι και από την Τσεπέλα προσέτρεξαν ο Νίκο Μάμος και ο Χρήστος Μπεράτης μαζί με άλλους σκηνίτες βλάχους. Από την άλλη πλευρά προσέτρεξαν οι κάτοικοι του Ελευθερίου και Λιβαδαρίου κατά ομάδες. Αν δεν είχε ενεργήσει έτσι ο Μπαλούμης και δεν είχε δώσει με την πράξη του αυτή θάρρος στους συγχωριανούς του, άλλα Καλάβρυτα θα είχαν γίνει εκείνη την ημέρα.

Από την πλευρά της Λίπας και του Μεσοβουνίου, η κατάσταση ήταν για τους

Έλληνες σκηνίτες δραματική. Όσους άνδρες πιάσανε τους σκοτώσανε. Μεγάλη ανδρεία έδειξε ο Βλάχος Κότσι-Ντζέρος, ο οποίος παρά τα βασανιστήρια που του έκαναν, βρήκε την ευκαιρία και τους ξέφυγε και καταβεβλημένος όπως ήταν, περπάτησε όλη τη νύχτα και έφτασε στο Μορφάτι. Εκείνη τη νύχτα οι οικογένειες των βλάχων φύγανε από το Μεσοβουνι και πέρασαν με ασφάλεια στο Μορφάτι.

Την επομένη 9-12-1942 οι τουρκοτσιάμηδες αποφάσισαν να περάσουν από το Πυργί (Μούρι) στην Κουμάσα και από κει στη Μάντουκα για να κυκλώσουν το Μορφάτι, το Σπαθαράτι και τους σκηνίτες βλάχους, που και αυτοί πρόβαλαν λυσσαλέα αντίσταση κατά των Τουρκαλβανών. Τότε οι Σενιτσιώτες και οι Λιβαδαριώτες με τις αντάρτικες ομάδες τους, τους κτύπησαν στα υψώματα της Τζάρας που είναι πίσω από το Μορφάτι. Το σύνθημα τους ήταν: (Τούρκος ζωντανός δεν θα περάσει από τα μέρη μας).

Τότε μια επιτροπή Τουρκοτσιάμηδων, συναντήθηκε με μια επιτροπή Σενιτσιωτών και τους ζήτησαν να τους αφήσουν να περάσουν από τα μέρη τους για να κτυπήσουν το Μορφάτι και το Σπαθαράτι. Οι Σενιτσιώτες τους αρνήθηκαν κατηγορηματικά και έστησαν τα πολυβόλα τους στο Ζιόγγο στο Πυργί, ούτως ώστε να τους αποκόψουν τον δρόμο με το Μαργαρίτι. Ταυτόχρονα ο φίλος του Μπαλούμη και οπλαρχηγός στο Φανάρι Σπύρος Τσουκνίδας ήρθε προς ενίσχυση του Μπαλούμη, με την ομάδα του.

Τότε οι Αλβανοτσιάμηδες αντιλήφθηκαν ότι δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα και κάλεσαν ενισχύσεις από τους Ιταλούς που ήρθαν από την Παραμυθιά και την Πάργα με όλμους και πολυβόλα όπου τα έστησαν στη Λίπα, και από εκεί έριξαν στο Σπαθαράτι, καταφέροντας πολλές απώλειες. Οι κάτοικοι δεν μπόρεσαν να αντισταθούν μπροστά στις μεγαλύτερες δυνάμεις του εχθρού και αναγκάστηκαν να διαλυθούν. Ακολούθησαν οι εμπρησμοί στα χωριά Μορφάτι και Σπαθαράτι και αρπαγες αγαθών και ζώων.

Η συνεργασία του Βασίλη Μπαλούμη, Αρχηγού Αντιστασιακού Αγώνα περιφέρειας Μαργαριτίου και Κώτσιο Νικόλα (Γεωργίου) Πολέμαρχου, Οπλαρχηγού περιφέρειας Παραμυθιάς, Καρβουναρίου μέχρι και Γλυκής του Αχέροντος ποταμού, υπήρξε συχνή και αποτελεσματική. Συνόδευαν συχνά κτηνοτρόφους σκηνίτες κατά την θερινή μετακίνηση τους σε ορεινούς βοσκοτόπους και απέτρεπαν επιδρομές ληστοσυμμοριών των Τουρκαλβανών και διέσωσαν ζωές ομοεθνών.

Σε μια από τις μάχες προστασίας κτηνοτρόφων από ληστοσυμμορίες στη θέση (Τζάνα) σκοτώνεται ο εξάδελφος του, Σπυρίδων Μπαλούμης Μάιος 1942. Η δε συνεργασία ένοπλων αγωνιστών Βασίλη Μπαλούμη και Κώτσιο Νικόλα έτρεψε σε φυγή την ομάδα των Τουρκαλβανών αφήνοντας νεκρό στη μάχη τον τουρκοτσιάμη Σιαμπάνι Γκινίκα, (απαγωγέα του μικρού Χρήστου).

Πρωταρχικοί συνεργάτες, αγωνιστές εκτός των στενών συγγενών του Βασίλη Μπαλούμη διετέλεσαν οι:

Χαράλαμπος (Λιάμης) Σερίφης, Μιχάλης Σερίφης, Σταμάτης Κωστάρας, Μαργαρίτης Ντάγκας, Θωμάς Νάτσης, οι αδελφοί Διαμάντι από την Κυψέλη, και πολλοί άλλοι από την Κορώνη όπως οι Δήμας Κωνσταντίνος, Δήμας Θωμάς, Δημητρίου Γεώργιος, Παππάς Σωτήριος, Βράγγας Χρήστος, Μπαρκαμπάς Διονύσιος, Αντωνίου Δημήτριος, Τσιάκος Λάμπρος, Κόντος Ιωάννης και βέβαια οι ομάδες του Ελευθερίου, και Λιβαδαρίου.

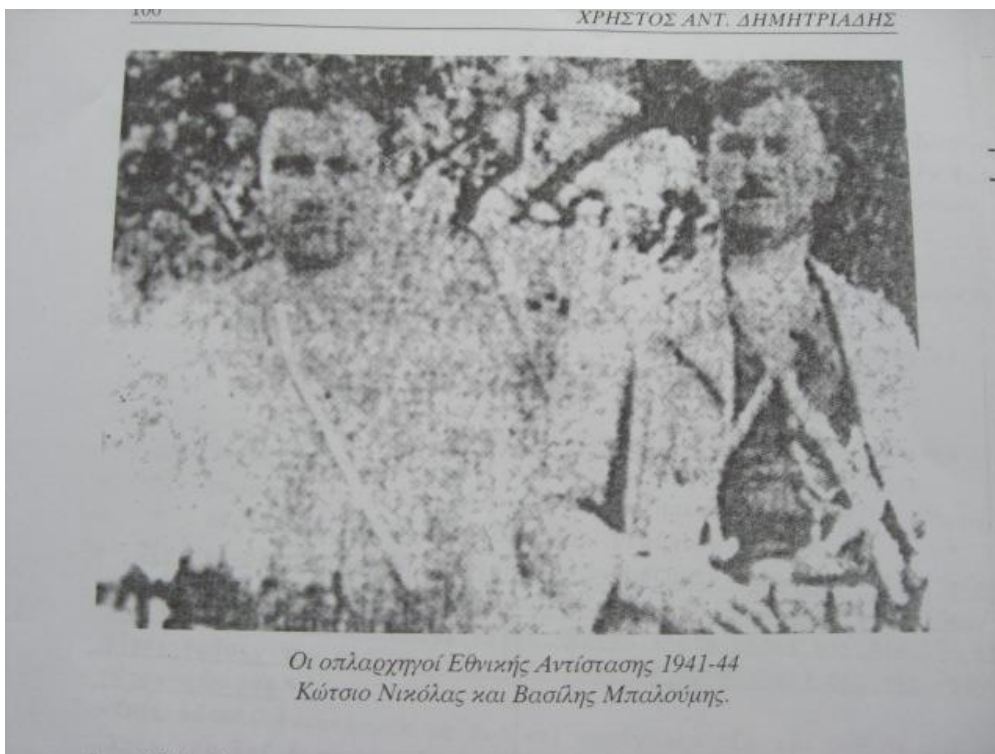
Ο ιστορικός και Επίτιμος Λυκειάρχης Φώτιος Οικονόμου γράφει: στο βιβλίο του Η ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ σελ. 85.

<<Εις τους αγώνες αυτούς πολλοί Θεσπρωτοί επέδειξαν απaráμιλλον ηρωισμόν και αυτοθυσίαν, ως ο ήρωας Κωνσταντίνος Γεωργίου (Κώτσιο Νικόλας) εκ Προδρομίου, ο λεοντόκαρδος Βασίλειος Μπαλούμης εκ Σπαθαραίων, ο εθνομάρτυς ιερέυς Ανδρέας Γεωρ. Βασιλείου εκ Καρτερίου και πλείστοι άλλοι.

Και πάρα κάτω για τον Βασίλη Μπαλούμη:

Ούτος εγένετο το φόβητρον των αλβανοτσιάμηδων και εξετέλεσε την 6-12-1942 τον αρχιδήμιον της Θεσπρωτίας Γιασίν Σαντίκ εκ Μαργαριτίου>>.

Οι οπλαρχηγοί Βασίλης Μπαλούμης και Κώτσιο Νικόλας.

Στη φωτογραφία δεξιά όπως κοιτάζετε, απεικονίζεται ο Βασίλης Μπαλούμης και αριστερά ο Κωνσταντίνος Γεωργίου (Κώτσιο-Νικόλας). Την φωτογραφία

μας την παραχώρησε η κόρη του Βασίλη Μπαλούμη η Σοφία Μπαλούμη Πετκίδη.

Το Γενικόν Αρχηγείον Στρατού με Γενική Διαταγή στις 15-12-1943 προάγει τον Βασίλειον Χρ. Μπαλούμη:

Τον οπλαρχηγών Βασίλειον Μπαλουμην ονομάζωμεν Υπολοχαγών δι
εξαιρέτων διαγωγών, ηρωισμών, αυτοθυσίαν, και αυταπάρνησιν προς το
καθήκον του ήν απεδείξατο κατά τας μάχας είς άς έλαβε μέρος και διά
την εν γένει δράσιν του και εθνικάς υπηρεσίας άς προσέφερεν εις τον
αγώνα μέχρι σήμεραν .

Ο Γενικός Αρχηγός Ν. ΖΕΡΒΑΣ .

Η ιστοσελίδα μας είναι η πρώτη που παρουσιάζει στο διαδίκτυο αγωνιστές
της περιοχής Μαργαριτίου Θεσπρωτίας.

Ευχαριστούμε θερμά την κόρη του Βασίλη Μπαλούμη Σοφία,
για τα πολύτιμα ιστορικά στοιχεία που μας εμπιστεύτηκε.

Πηγές για την ιστορία του Μπαλούμη αντλήσαμε από:
την οικογένεια Μπαλούμη, και τα ιστορικά βιβλία των
Χρήστου Αντωνίου Δημητριάδη,

Σπύρου Μουσελίμη,

Φωτίου Οικονόμου,

Θ.Γ. Παπαμανώλη

Πέτρου Γιούργα,

Νίκου Χρ. Τσάκα,

Βασιλείου Παυλίδη,

Βασιλείου Κρασίτη,

την εγκυκλοπαίδεια

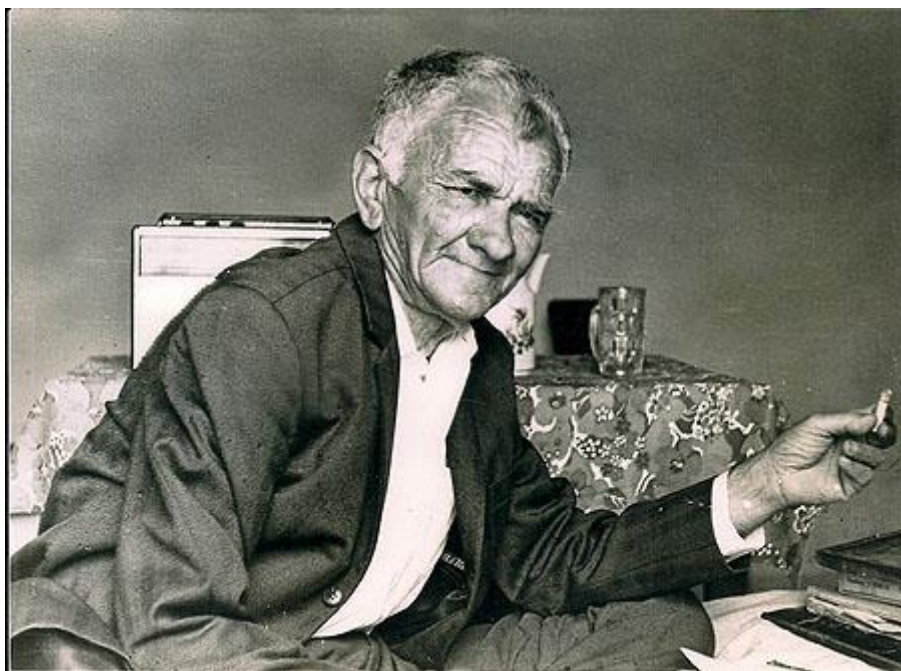
Ήπειρος 4.000 Χρόνια Ιστορίας και Πολιτισμού,

καθώς και αφηγήσεις και μαρτυρίες των κατοίκων

της περιοχής μας Αθανασίου Δ. Τζίμα, και του

πατέρα μου Στέφανου Ιω.Γκίνη.

Ο Βασίλης Μπαλούμης (φωτό από την κόρη του Σοφία).

Στην φωτογραφία κάτω, απεικονίζεται ο ήρωας Κωνσταντίνος Γεωργίου του Νικολάου (Κώτσιο-Νικόλας), ο οποίος μαζί με τον φίλο του λεοντόκαρδο Βασίλη Μπαλούμη απο τους Σπαθαραίους ήταν οι δυο πρώτοι Αντιστασιακοί στην Θεσπρωτία, που με την δράση τους έδωσαν το έναυσμα, και σε άλλες αντιστασιακές Ομάδες που μετέπειτα ακολούθησαν το παράδειγμα τους, και εμπύχωσαν τον Χριστιανικό πληθυσμό της περιοχής μας.

Ο Μπαλούμης είχε προηγηθεί με την δράση του κατά των αλβανοτσιάμηδων. Για τον λόγο αυτό όταν ο Κώτσιο-Νικόλας εκτέλεσε τους δυο μουσουλμάνους προύχοντες Τεφήκ Κεμάλ του Καρβουναρίου και Γιαγιά Αχμέτ Κασήμ του Μαργαριτίου, λίγες ημέρες αργότερα, συναντήθηκε με τον Βασίλη Μπαλούμη στο Σπαθαράτι, και απο κοινού οι δυό τους έσωσαν πολλούς κατοίκους της περιοχής τους απο τις αυθαιρεσίες των τουρκαλβανών, δίνοντας το παράδειγμα και σε άλλους αγωνιστές, οι οποίοι αμέσως μετά ακολούθησαν.

Η καταγωγή των Τζιμαίων του Μορφατίου.

Δημήτριος Τζίμας

Ο Δημήτριος Τζίμας, ήταν κάτοικος του χωριού Μόρφι (Μορφατί) της Θεσπρωτίας. Η καταγωγή της οικογένειας του προέρχονταν από την Αμπελιά Θεσπρωτίας πρώην Δράγανη). Ο πατέρας του Δημητρίου ο Αθανάσιος, αναγκάστηκε να μετοικήσει πριν το έτος του 1900 διότι οι τουρκοσιάμηδες που συγκατοικούσαν στη Δράγανη, τους καταπίεζαν και τους ανάγκαζαν να φύγουν, ώστε έτσι τους άρπαζαν τις περιουσίες τους. (Σημειώνω ότι από το σόι των Τζιμαίων της Δράγανης, ορισμένοι εγκαταστάθηκαν στο Σούλι, και άλλοι σε άλλα χωριά, όπου ήταν αμιγές χριστιανικά, όπως το Μορφατί.

Ο πατέρας του Δημητρίου, είχε μεταξύ άλλων και ένα ωραίο περιβόλι με οπωροφόρα δέντρα. Ένα καλοκαίρι ένας γείτονας τους τουρκοσιάμης, πήγε και μάζεψε όλα τα σύκα από την συκιά που είχε στον κήπο του ο Τζίμας. Αυτή η πράξη εξόργισε τον Τζίμα, και τσακώθηκε με τον γείτονα του που του έκλεψε τον καρπό, και στον καυγά που ακολούθησε ο Τζίμας σκότωσε τον τουρκοσιάμη. Έτσι για να αποφύγει τα αντίποινα αναγκάστηκε να μετοικήσει στο Μορφατί. Αυτό έγινε πριν το 1900, όπως είχε ακούσει από τον πατέρα του ο αφηγητής μου Αθανάσιος Τζίμας.

Ο Δημήτριος Τζίμας, είχε παντρευτεί την Δήμητρα Χαλκή από το Λιβαδάρι Πάργας, και είχαν δύο αγόρια και δύο κορίτσια. Η γυναίκα του Δημητρίου, η Δήμητρα, ήταν αδελφή της γιαγιάς μου από την μεριά του πατέρα μου, της Ελένης. Η Ελένη είχε παντρευτεί τον Ιωάννη Θωμ.. Γκίνη, από το Ελευθέριο πρώην Σενίτσα) Μαργαριτίου. Όλα τα χωριά που προανέφερα, εκείνη την περίοδο υπάγονταν στην άλλοτε κραταιά επαρχία του Μαργαριτίου.

Η στυγνή δολοφονία των Ελλήνων πατριωτών Δημητρίου Τζίμα και Πασχάλη Σαράντη από τους τουρκοσιάμηδες το καλοκαίρι του 1942.

(Αφήγηση από τον Αθανάσιο Τζίμα, γιο του δολοφονημένου Δημητρίου, Ιούλιος του 2008.)

Το καλοκαίρι του 1942 ομάδες μουσουλμάνων Τσιάμηδων της περιοχής Μαργαριτίου περιφέρονται στα χριστιανικά χωριά της γύρο περιοχής και τρομοκρατούν με απειλές ξυλοδαρμούς και αρπαγές ζώων και χρημάτων τους ανυπεράσπιστους χριστιανούς συμπατριώτες τους. Ο κύριος στόχος τους ήταν, να εξαναγκάσουν τους χριστιανούς να δηλώσουν υποταγή στα σχέδια των μουσουλμάνων, τα οποία ήταν, η προσάρτηση της περιοχής μας και γενικά της Θεσπρωτίας στην Αλβανία.

Έτσι λοιπόν οι μουσουλμάνοι γνωρίζοντας καλά ποιό τους χαλούσαν τα σχέδια όρμησαν στο Μορφάτι και στο Σπαθαρατι και έψαχναν εκτός από τον Βασίλη Μπαλούμη, ο οποίος τους είχε επανειλημμένα απασχολήσει, και για άλλους συνεργάτες του. Έμαθαν λοιπόν ότι ο Δημήτριος Τζίμας, συμπολεμιστής και φίλος του Μπαλούμη, βρίσκονταν στον κάμπο Γκάμηλη που είναι ενδιάμεσα από την Τζάρα και την Κορώνη της Πρέβεζας, όπου εργάζονταν στα χωράφια μονος του. Μια ομάδα από 10 οπλισμένους μουσουλμάνους Τσιάμηδες πήγαν εκεί και τον συνέλαβαν.

Με προπηλακισμούς, απειλές κατά της ζωής του ιδίου και της οικογένειας του δέρνοντας τον, τον μετέφεραν στην Γλυκή Παραμυθιάς, όπου τον φυλάκισαν επί δύο ημέρες. Κατά την διάρκεια της παράνομης κράτησης του, τον ανέκριναν και παράλληλα τον βασάνιζαν ώστε να τον αναγκάσουν να τους ομολογήσει που κρύβονταν ο φίλος του Βασίλης Μπαλούμης. Δεν τον σκότωσαν αμέσως διότι υπολόγιζαν ότι ο Δημήτριος Τζίμας ήξερε που βρίσκονταν ο Μπαλούμης με τους κορυφαίους συμπολεμιστές του Χαράλαμπο Σερίφη, Σταμάτη Κωστάρα και άλλους και προσπαθούσαν να τον αναγκάσουν να τους προδώσει το κρησφύγετο του φίλου του Μπαλούμη, ώστε με έφοδο να τον πιάσουν.

Ο Δημήτριος Τζίμας αφού τους απάντησε ότι δεν γνώριζε που βρίσκετε ο Μπαλούμης, τους ζήτησε να τον αφήσουν ελεύθερο. Τότε σε σύντομο συμβούλιο που έκαναν μεταξύ τους, οι μισοί έλεγαν να τον σκοτώσουν άμεσα, οι άλλοι μισοί αποφάσισαν να τον αφήσουν ελεύθερο, υπό τον ορο ότι θα τους πρόδιε το κρησφύγετο του Μπαλούμη. Ο Δημήτριος Τζίμας βλέποντας ότι δεν είχε καμια ελπίδα να γλιτώσει, αποφάσισε να τους ξεγελάσει θέλοντας να κερδίσει χρόνο.

Προφασίστηκε ότι αν μάθει κάτι θα τους ειδοποιήσει. Τον άφησαν λοιπόν ελεύθερο και παράλληλα του υπενθύμισαν ότι σε περίπτωση που τους κοροϊδέψει θα σκότωναν τον ίδιο και την οικογένεια του. Φεύγοντας ο Δημήτριος Τζίμας σε κακή σωματική κατάσταση από τα βασανιστήρια που του είχαν κάνει, ορκίστηκε μέσα του να πάρει εκδίκηση για την απάνθρωπη μεταχείριση που του έκαναν. Φτάνοντας στο χωριο του, ειδοποιό τον Μπαλούμη για την περιπέτεια του και τους υπολοιπους χωριανούς του και αφού σε καμια περίπτωση δεν θα πρόδιε τον φίλο του Μπαλούμη, αποφάσισε να εξαφανιστεί, σκεπτόμενος παράλληλα την οικογένεια του η οποία διέτρεχε τον θανάσιμο κίνδυνο. Για αυτό το λόγο δεν ήθελε να πάει κάπου μακριά, προσπαθούσε να βρίσκεται σε κοντινή σχετικά απόσταση από την οικογένεια του, πάντα όμως κριβόμενος. Οι μουσουλμάνοι βλέποντας ότι η προσπάθεια τους δεν έφερε αποτέλεσμα, άρχισαν να ψάχνουν σε όλα τα χωρια για να τον σκοτώσουν. Ο Δημήτριος Τζίμας αφού δυο τρεις φορές τους ξέφυγε στο παρα πέντε από μπλόκο που του είχαν στήσει, αποφάσισε να πάει στην Αγια Κυριακή, Πάργας και να κρυφτεί

εκεί για λίγο διάστημα, έως ότου έβρισκε τρόπο να εξαφανιστεί οικογενειακός από την περιοχή. Πήγε λοιπόν και κρύφτηκε στο σπίτι του συγγενή του Γρηγορίου Χαλκη (Γρηγορη-Γιάννου), μαζί με τον χωριανό του Πασχάλη Σαράντη. (Δεν ήταν εύκολο να βρείς σπίτι να κρυφτείς διότι κινδύνευαν και αυτοί που σε κάλυπταν). Ένα απόγευμα ομάδα επτά οπλισμένων μουσουλμάνων Τσιαμηδων πηγαίνουν στην Αγία Κυριακή στο σπίτι του Γρηγορίου Χαλκη και απαιτούν να ψάξουν.

Οι δυο καταζιτουμενοι περνώντας είδηση τι συμβαίνει, δεν προλάβαν να βγούν έξω και να κρυφτούν κάπου στο ύπαιθρο, έτσι αναγκάστηκαν να μείνουν μέσα στο σπίτι, τους σκέπασαν με κάτι κουβέρτες, ώστε να φαίνεται σαν μπόγος με ρούχα και περίμεναν. Στην απάντηση του σπιτονοικοκύρη ότι εδώ δεν κρύβεται κανένας, τον έσπρωξαν βίαια και βρίζοντας μπήκαν μέσα. Αφού κοίταξαν, βγαίνουν έξω και είπαν, πάμε να φύγουμε, δεν είναι εδώ. Τότε ο επικεφαλής τους, τους είπε: Δεν μπορεί, οι πληροφορίες που έχω είναι καλές, ξαναμπείτε μέσα και ψάξτε καλά. (Η αγωνία των ελλήνων, που τους είχαν μαζέψει σε μια άκρη της αυλής του σπιτιού, μαζί με τον εξαιτή μικρό Θανάση έφτανε στο κατακόρυφο και η καρδια τους πήγαινε να σπάσει).

Ξαναμπαινουν λοιπόν μέσα οι μουσουλμάνοι και τους βρίσκουν, τους βγάζουν έξω και τους έστησαν στην άλλη άκρη της αυλής. Ήταν βεβιαία ανήσυχοι αλλά κρατούσαν την ψυχραιμία τους, κοιτάζοντας τους χωριανούς τους και ο Δημήτριος Τζήμας τον γιο του για τελευταία φορά. Ο μικρός Θανάσης κοιτούσε αμήχανα μην καταλαβαίνοντας τι επρόκειτο να επακολουθήσει. Οι αιμοσταγείς δολοφόνοι πρώτα εκτέλεσαν τον Πασχάλη Σαράντη με πιστόλι, πυροβολώντας τον στον κρόταφο, ο οποίος έπεσε άμεσως κάτω.

Έτερος δολοφόνος πλησίασε τον Δημήτριο Τζήμα και τον μαχαίρωσε στην καρδια, το αίμα πετάχθηκε έως πέρα, πέφτοντας ο Τζήμας κάτω βογκώντας από τους πόνους, τρίτος μουσουλμάνος τον πυροβολεί εξ επαφής στο κεφάλι. Στους θρήνους και τις κραυγές των γυναικών και στο κλάμα του μικρού Θανάση που φώναζε, αφήστε τον πατέρα μου, ένας άλλος μουσουλμάνος πλησίασε τον μικρό βγάζοντας το πιστόλι του και είπε στην γριά σπιτονοικοκυρά, παρτετο από εδώ γιατί θα το σκοτώσω και αυτό, και ταυτόχρονα ρώτησε γιατί κλαίει, μήπως είναι παιδί ενός των εκτελεσθέντων;

η γριά τρέμοντας από τον φόβο της του είπε ότι το παιδί δεν

φταίει σε τίποτα, φοβήθηκε και για αυτό έκλαψε. Όλο αυτό το διάστημα άλλος μουσουλμάνος έψαξε όλο το σπίτι για χρήματα, τελικά άρπαξε κάποιο αντικείμενο που του άρεσε και απομακρύνθηκαν έτσι απλά, αφού είχαν σκορπίσει τον θάνατο σε δυο συντοπίτες τους μπροστά στα ματια ενός μικρού παιδιού που έβλεπε να σκοτώνουν τον πατέρα του. Όσοι ώρα ο Θανάσης μου

εξιστορούσε την τραγική εμπειρία που του έμελλε να ζήσει, παρακολουθούσα το πρόσωπο του, που σε κάθε φράση ένιωθες την θλίψη που αισθάνονταν διότι τα ξαναζούσε όλα αυτά σαν να τα έβλεπε μπροστά του, όπως μου είπε.

Η φρίκη σε όλο της το μεγαλείο από τα δολοφονικά χερια των συμπατριωτών μας μουσουλμάνων, που λίγα χρόνια πριν, δήλωναν Έλληνες και ότι θα πολεμήσουν στο πλευρό της μητέρας πατρίδας Ελλάδας, και ακόμη ότι μια θρησκεία μας χωρίζει, κατά τα αλλα είμαστε όλοι αδέρφια Έλληνες. Όλα αυτά όμως τα ξέχασαν λίγα χρόνια μετά και ξαναθυμήθηκαν τα τσιφλίκια τους τα οποία αφού εξισλαμίστηκαν παλαιότερα, ακούσια, η, εκούσια δεν έχει σημασία, άρπαζαν τα πάντα από τους συγχωριανούς τους, παιδιά, χωράφια, ζώα, και ότι άλλο μπορούσαν. Αυτοί ήταν οι συμπατριώτες μας οι μουσουλμάνοι Τσιαμηδες, που ενώ μπορούσαμε να τους εκτοπίσουμε τους δεχθήκαμε στην περιοχή μας.

Αυτήν την τραγική ιστορία μου την περιέγραψε ο συγγενής μου Αθανάσιος Τζίμας, γιός του αείμνηστου Δημητρίου, στο Μορφάτι τον Ιούλιο του 2008. "